

[Finansministeren.]

en udvikling, hvis man mener, at det er rigtigt. Jeg synes bare, at det godt kan have en vis interesse en gang imellem, når det er de rigtige liberalister, der optræder imod os andre i vor argumentation, da lige at pege på, at ud fra et liberalistisk synspunkt burde man altså sige noget andet. Men jeg konstaterer altså, at heller ikke hr. Niels Westerby er en sand liberalist, og det er da kun glædeligt, for jeg tror ikke, samfundet ville være særlig tjent med, at vi i vore dage prøvede på at gennemføre den sande liberalisme.

Jeg er naturligvis også enig i, at vi skal fremme den økonomiske vækst; det var også derfor, jeg sagde, at afskrivningsreglerne hellere må være for gunstige end det modsatte, og det synspunkt vil jeg fastholde. Men de kan altså blive så gunstige, at andre skatteydere med rette må reagere imod det, og det er den situation, vi er i i dag. Jeg har også med stor interesse noteret mig, at f. eks. venstre under omtalen af skatteproblemerne siger noget om, at man bør se på bygningsafskrivningerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de to lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v.

(Lovforslaget (nr. 3) findes i tillæg A. sp. 141, fremsættelsen i tidenden sp. 69).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Den højtærede finansminister har i sine bemærkninger henvist til, at jeg i januar i indeværende år rejste

spørgsmålet om standsning af det misbrug, der sker med hensyn til proformategning af indekstrakter og annuitetsforsikringer udelukkende med henblik på at opnå skattebesparelse. For fuldstændighedens skyld må jeg dog tilføje, at jeg mange gange tidligere både i det høje ting og i dagbladet Demokraten har rejst kravet om en standsning af denne trafik, men i lang tid uden resultat. I mellemtiden voksede antallet af dem, der misbrugte ordningen, stærkt, ja, det gik så vidt, at flere pengeinstitutter ligefrem opfordrede deres kunder til på den måde at nedbringe skatten uden til gengæld at foretage nogen indbetaling på indekstrakter. Der kan, og i høj grad med rette, siges meget ondt om vore såkaldte opsparringsordninger, hvis fælles kendemærke er, at man rent faktisk ikke behøver at have foretaget en opsparring, altså ikke behøver at have øget sin formue, for at opnå skattelettelse, men der er ingen tvivl om, at ordningen med indekstrakterne er den bedste. At systemet så til gengæld betyder, at man udsteder blankoveksler på fremtiden og til en vis grad handler efter Ludvig XIVs devise, er en anden sag, som jeg ikke her skal komme ind på. Men ligegyldigt hvorledes man ser på det, kan ingen være interesseret i, at man opretholder misbruget.

Jeg må derfor takke den nuværende finansminister, fordi han ved fremsættelse af dette lovforslag med kortest muligt varsel har opfyldt det løfte, han gav mig i januar måned. Spørgsmålet er så, om hans reaktion er tilstrækkelig. Det er den under ingen omstændigheder, hvis der var tale om en permanent ordning. To års bestemmelsen betyder jo kun, at man skal indbetale på indekstrakterne i to år, før man kan foretage manipulationen. Men finansministeren har også fremhævet, at der kun er tale om en midlertidig ordning, og at der formodentlig næste år vil komme et dyberegående forslag. Derved bliver to års bestemmelsen mindre betænkelig. Alligevel mener jeg, at man i udvalget bør overveje, om det ikke vil være mere rimeligt at sætte de to år op til fem. Men i øvrigt anbefaler jeg lovforslaget til vedtagelse.

Foged: Også vi kan tiltræde lovforslaget; vi finder, at de ting, der er sket u hensigtsmæssigt eller ikke efter den mening, loven

[Foged.]

var vedtaget i, bør afskaffes, og vi finder sådan set, at finansministerens forslag er rimeligt.

Jeg kan ikke tilbageholde en bemærkning om et nyt ord, der er kommet ind i forslaget. Jeg har ikke tidligere i lovforslag set et ord, der hed skattetænkning; men det kan jo da godt være, vi skal til at bruge det ord noget mere; det findes såvel i bemærkningerne som i fremsættelsen; f. eks. står der „benytte sådanne kontrakter med skattetænkning for øje“ og „udnyttelse af indekstraktorer i skattetækningsøjemed“. Jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister: er det rigtigt, at der skal stå skattetænkning, eller skal der stå skattesænkning?

Hagen Hagensen: Om selve lovforslaget skal jeg blot sige, at vi slutter os til det; vi finder, det er rimeligt, og må jeg have lov at føje til, at hr. Holger Eriksen virkelig må skulle råbe højt, før finansministeren — nu er det ikke personen, men embedets indehaver — lytter, for dette burde egentlig være sket for længst. Jeg synes, det er rimeligt, at det nu sker, og vi skal da stemme for denne ændring. Vi kan naturligvis drøfte åremålet i et udvalg, men jeg vil på den anden side mene, at to års fristen nok skal afholde dem, der ønsker at misbruge ordningen, fra at tegne indekstraktorer; de skal jo så rent faktisk af med penge, og det er jo det, der var fejlen, at man hidindtil har kunnet klare den uden at komme af med penge.

Men når nu ministeren, som det siges i fremsættelsestalen, senere vil fremkomme med forslag til en almindelig reform af renteforsikringsloven, vil jeg gerne have lov til at minde om et enkelt problem, som jeg har rejst tidligere, og som jeg meget gerne snart så løst; det drejer sig om visse forsikringsordninger, hvor løntageren efter 1. januar 1958 har skiftet arbejdsgiver, og hvor reglerne, som de er — eller som de rettere sagt blev bagefter på et tidspunkt, hvor man ikke kunne nå at ændre noget ved tingene; det er et cirkulære af 1961 — sagde noget om, at hvis man før 1. januar 1958 havde truffet en aftale, så kunne man stadig væk opnå fordelene ved overflytning, ellers kunne man ikke. Her er noget kedeligt,

som flere og flere kommer ind under, al den stund det jo sker, at løntagere skifter stilling, f. eks. får en bedre stilling, og gerne vil overføre deres pensionsordning på de hidtidige gunstige vilkår til den nye stilling; det kan de ikke, og jeg benytter lejligheden til at spørge, om vi ikke snart kunne tage det spørgsmål op, ellers kunne vi måske gøre det under udvalgsarbejdet om det foreliggende lovforslag.

Axel Sørensen: Da det radikale venstres ordfører, hr. Baunsgaard, er forhindret i at være til stede, skal jeg kun sige nogle enkelte bemærkninger. Finansministerens forslag til ændring af loven om beskatning af renteforsikringer m. v. tager sigte på at ophæve muligheden for de misbrug af adgangen til at ophæve tegnede indekstraktorer, som vi jo gentagne gange har ført ind i skattediskussionen her i folketinget. Det radikale venstre er enig med ministeren i, at disse misbrug bør bringes til ophør.

Hvad selve principperne for adgangen til at tegne indekstraktorer angår, så har det radikale venstre sine tvivl om det samfundsøkonomisk forsvarlige i en fortsættelse på det hidtidige pristalsregulerede grundlag. Det er et spørgsmål, om der ikke allerede er trukket for store vekslere på fremtiden. Under alle omstændigheder ønsker det radikale venstre dette forhold draget ind i de kommende skattereforandringer, men vi er enige med ministeren i, at vi på nuværende tidspunkt indskrænker os til at stoppe de åbenbare misbrug, der finder sted.

Ømann: Jeg har bemærket mig, at lovforslaget har et meget begrænset og klart defineret formål: med omgående virkning at standse de skattemæssige misbrug med hensyn til indekstraktorer. Lovforslaget opfylder dog næppe det således proklamerede formål. Det, man gør, er jo blot at bede misbrugerne om at vise lidt mere tålmodighed. De, der vil, kan jo blot skaffe sig et konstant lager af kontrakter til successiv ophævelse og inkassation af skattefordelen. Jeg må — belært af erfaringerne — helt se bort fra lovforslagets bemærkninger om, at reglen blot skal være midlertidig, og at en samlet reform senere vil komme. Hvis den skal ske i forbindelse med en almindelig skattereform, så tror jeg, man efterhånden må

[Ømann.]

nære mistillid til sådanne henvisninger. Men jeg kan ikke se, at der skulle være vanskeligheder forbundet med en regel om, at enhver frivillig ophævelse før det 67. år koster det, der er sparet i skat. En sådan ordning har man jo ved kapitalbindingsordningerne. Den er ganske vist upraktisk, for så skal man hen og lave skatteansættelserne om, men så kunne man for min skyld sige, at så regner man den sparede skat ud — og det kan bankerne vel gøre, ligesom de gør det nu — med en fast procent. Man kan så indvende, at også her kommer skattefradragsreglen i vejen, fordi man ikke kan vide, hvad den sparede skat er, før der er gået en halv snes år, men så kan man lave en tabel over ligevægtsskatteprocenterne og så bruge disse.

Men når dette er sagt, så har jeg svært ved at anerkende det formålstjenlige i, at lovforslagets formål er så begrænset, som det er. Renteforsikringsloven indeholder ikke bare muligheder for misbrug; selve disse spar-i-skat-ordningers vedtagelse og eksistens er et misbrug og en social uretfærdighed. Vort skattesystem er jo progressivt, fordi der skal opkræves skat efter folks evne, og disse kontoomflytningsfradrag giver ingen ny opsparing — det er der almindelig sagkyndig enighed om — og de har intet som helst med skatteevnen at skaffe. De belønner den stræbsomt opsparende karrigt og den i forvejen velhavende meget rigeligt. Skal man fjerne alle misbrugene, så gør man det derfor mest effektivt ved at hindre, at der tegnes flere af disse velhaverkontrakter, som andre, uskyldige skatteydere og kommende slægter skal betale.

Der er pr. 31. december 1965 tegnet i alt 1.087.000 kontrakter à 500 kr. Det vil altså allerede sige 1/2 milliard, hvoraf næsten halvdelen kom til ved sidste årsskifte, og som altså kommende slægter til sin tid skal udbetale i pristalsreguleret stand. Jeg forstår egentlig ikke, at man tør sådan noget. Hertil kommer så, at der på kapitalbindingskonti henstår 1 1/2 milliard kr. Det er 1 1/2 milliard kr. i skattefradrag, som andre skatteydere har betalt.

Jeg vil derfor med stor interesse og iver efterlyse, hvornår man kan vente et samlet reformforslag for disse spar-i-skat-ordningers område. Jeg er naturligvis klar over, at

man ikke kan ændre noget med hensyn til det nu kommende skatteår, fordi vi allerede er godt igennem indtægtsåret, men jeg vil mene, det er af vigtighed, at vi hurtigst muligt får gjort skatteyderne klar over, hvad de i det kommende indkomstår har at rette sig efter.

Jeg skal med disse bemærkninger tilsige mit partis saglige behandling.

Johan Asmussen: Heller ikke vi kan lide misbrug, og vi har heller ikke den fjerneste sympati for utilsigtet udnyttelse af eksisterende regler, og det forekommer mig måske at være en noget mere præcis karakteristik af det, det drejer sig om her. Så kan man på den anden side undre sig over, at ikke de mange kokke, der i sin tid har været i gang med at lave disse regler, har kunnet forudse, at den slags utilsigtede dispositioner ganske naturligt ville opstå. Det er en lille smule beskæmmende, synes jeg, at det er nødvendigt at foretage korrektioner af en lovgivning, der er så elementær og oplagt som det, der her foreslås.

Vi er endda villige til at gå videre end den foreslåede regel om de 2 år. Det er endda muligt, at vi ville kunne følge hr. Ømann et stykke på vej, for det er ikke meningen med en sådan lovgivning, at den skal kunne benyttes på den måde, som det her er sket, og det bør man modvirke så langt som muligt. Men på den anden side vil jeg gerne sætte et lille spørgsmålstegn ved det forslag, der går ud på, at det skal have tilbagevirkende kraft for kontrakter, der er tegnet helt fra 1. januar 1966, for man kan jo ikke komme uden om, at dispositionerne, selv om de er utilsigtede, og selv om man vil modvirke dem, har været lovlige, og der er jo i og for sig ikke noget odiøst i, at folk har tegnet de kontrakter og gjort det regnestykke, som nu engang ligger bag. Derfor er det i hvert fald et spørgsmål, om det er rigtigt at lade ændringen ramme kontrakter, der er tegnet helt tilbage til 1. januar i år. Jeg kan vanskeligt tænke mig, at det er så forfærdelig mange, der er tegnet inden for det tidsrum med henblik på en sådan, for hurtig ophævelse, og jeg henstiller, at man i udvalget overvejer den side af sagen.

I øvrigt kan vi som sagt i høj grad tilsige vor medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Niels Westerby: Liberalt centrum har heller ikke nogen sympati for de dispositioner, der kan træffes på grundlag af denne lovgivning, og vi yderligere gerne være parat til at stramme den yderligere ved en virkelig gennemgribende revision af den. Men jeg synes, at § 2 er dårligt affattet — det må jeg sige. Efter § 2 skal loven gælde for kontrakter vedrørende pristalsreguleret alderdomsopsparing, der er oprettet efter 1. januar 1966. Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at

„efter formålet med og begrundelsen for de ændrede regler må det anses for ubetænkeligt at lade disse finde anvendelse også på kontrakter, som eventuelt allerede måtte være oprettet i 1966“.

Der er altså her tale om at give en lov med tilbagevirkende kraft. Nu kan man jo tale meget om, at det er borgerne, der misbruger denne lovgivning. Jeg vil hellere udtrykke det på en anden måde. Jeg vil sige: det er en forkert lovgivning. Det er det høje ting, som har lavet en uigennemtænkt lov, som borgerne disponerer efter. Det er det høje tings opgave at lave sådanne love, at borgerne ikke kan foretage ting, som ikke er rimelige, men de love, som folketinget har vedtaget, må borgerne have lov til at disponere i henhold til. Det kan jo dog være, at der er folk, som har tegnet den slags indekstrakter i tillid til denne lovgivning, og som siger: ja, vi ophæver den et år efter; så kan vi bruge beløbet til vores børns konfirmation. Der kan være borgere, som siger: vi tegner en sådan indekstrakt for at ophæve den om 1 år, for vi kan måske bruge beløbet til at forudbetale skat til den tid, hvor vi regner med der er særlig god grund for os til at forudbetale skat. Borgerne må have en adgang til at disponere efter de love, der er vedtaget, og det må være folketingets opgave at lave lovene sådan, at der ikke kan ske misbrug. Laves lovene så dårligt, at der kan ske misbrug, er det folketingets skyld, og så er det folketinget, der må — om jeg så må sige — tage ansvaret på sin kappe. Det kan ikke nytte noget, at vi står her på folketingets talerstol og taler om borgernes misbrug; det, det i virkeligheden drejer sig om, er, at vores lovgivning er dårlig. Derfor er det et spørgsmål, om man ikke hellere skulle sige, at de dispositioner, som folk

har truffet i tillid til den lovgivning, vi har lavet, må vi altså lade stå ved magt. Jeg vil ganske konkret sige, at jeg tror, det vil være rigtigere at ændre § 2 derhen, at det kun drejer sig om kontrakter vedrørende pristalsreguleret alderdomsopsparing, der er oprettet efter 1. januar 1967 — og ikke 1966.

Finansministeren (*Henry Grünbaum*): Hr. Foged talte om „skattetænkning“ og spurgte, om der ikke hellere skulle stå „skattesænkning“. Det kunne der måske lige så godt have stået; det er vel både-og; det er i hvert fald det, man har sigtet på.

Må jeg sige om spørgsmålet „tilbagevirkende kraft“, at jeg ikke er i stand til at sige andet end det, der står i bemærkningerne, og ud fra en rent umiddelbar betragtning kan jeg ikke se, at man kommer til at genere nogen, for det skattefradrag, der kunne blive tale om, ville først kunne få virkning for næste skatteår. Vi opnår dog lovens egentlige formål netop ved at gennemføre det, der her er stillet forslag om, men man kan jo se på det i udvalget. Jeg mener altså ikke, at der er noget som helst betænkeligt ved at gennemføre lovforslagets § 2.

Det spørgsmål, som hr. Hagen Hagensen rejste vedrørende lønmodtagere, der skifter stilling, og som før 1. januar 1958 har truffet en pensionsaftale med arbejdsgiveren, har jeg ikke noget imod at hr. Hagen Hagensen rejser i udvalget, hvor mån jo så kan se på det.

Det er vel rigtigt — som hr. Axel Sørensen siger — at der er trukket for store vekslere på indekstrakterne. Det er jeg ganske enig i, og jeg går ud fra, at hele dette spørgsmål må tages op i forbindelse med en eventuel gennemførelse af en ny stor ATP-ordning — det kommer man sikkert til.

Hr. Ømann mente, at man kunne se bort fra bemærkningen „midlertidig“, hvis det var skattereformen, man skulle vente på. Nu ved jeg ikke, om man behøver at vente på skattereformen af den grund, for der er jo et forslag fra udvalget vedrørende pensionsordningerne, og det er da muligt, at der kommer et særligt lovforslag om det i indeværende samling. Den pessimisme, som hr. Ømann gav udtryk for med henblik på skattereformen, passer i øvrigt ikke helt

[Finansministeren.]

sammen med det, hr. Aksel Larsen sagde forleden dag, for efter hvad jeg har forstået af avisreferaterne, skulle der nu efter hans mening være de allerstørste muligheder for at komme hurtigt igennem med en skattereform.

Jeg tror ikke på en regel om, at enhver ophævelse inden det 67. år skulle kunne få den virkning, at man skulle tage hele skattegrundlaget op til undersøgelse. Det vil sikkert administrativt blive så besværligt, at det ikke kan lade sig gøre. Der er i den betænkning, der er afgivet af renteforsikringsudvalget vedrørende pensionsordningerne, stillet et forslag til en mere varig løsning, som også gælder andre end de ordninger, der specielt er omtalt her, og det er jo denne mere varige ordning, der vil blive taget op til gennemførelse senere, måske ikke lige i den form, hvori den er foreslået af udvalget.

Niels Westerby: Når finansministeren med hensyn til spørgsmålet om tilbagevirkende kraft kun er i stand til at svare i overensstemmelse med bemærkningerne i lovforslaget, tyder det på, at sagen ikke har været særlig grundigt overvejet i finansministeriet eller af finansministeren. Bare at henvisse til lovens formål er jo ikke tilstrækkeligt. I dansk lovfortolkning har vi det, der hedder objektiv lovfortolkning, d. v. s. det er ordene, der binder, og det er ordene, man fortolker efter, og man har først lov til i dansk lovfortolkning at anvende formålsbetragtninger, når ordene er tvetydige eller tvivlsomme. Man kan forlange af borgerne, at de skal læse de love, der laves. Men man kan ikke forlange af borgerne, at de skal være tankeløse og prøve at forestille sig, hvad finansministeren eller andre i det høje ting har forestillet sig, da de lavede loven. Det er dér, jeg mener at den tilbagevirkende kraft kommer ind, og det er simpelt hen uheldig lovgivning, det drejer sig om, og derfor bør den nu foreslåede lovændring ikke have tilbagevirkende kraft.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til samme udvalg som de to foregående lovforslag. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 14. oktober, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om børnetilskud og andre familiedydelser.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Forhøjelser af underholdshjælp, hjælp ved fødsel og bortfald af bestemmelser om børnebidrag).

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Bortfald af børnetillæg).

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Bortfald af børnetillæg).

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Bortfald af børnetillæg m. v.).

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Ophævelse af regler om barseldagpenge).

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov for Færøerne om invalidepension m. v.

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov for Færøerne om folkepension.

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg.

[Formanden.]

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.

11) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Ikrafttræden af bestemmelser for Færøerne).

12) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten

forslag til lov om ændring af lov om skattefri afskrivninger m. v.

og
forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v.

Mødet hævet kl. 15².

8. møde.

Fredag den 14. oktober kl. 10.

Formanden: I skrivelse af 7. d. m. anmoder udenrigsministeren om, at der må blive valgt en ny stedfortræder for folketingsmand Boye Hansen til deltagelse i Europarådets rådgivende forsamling 18. session i stedet for den hidtidige stedfortræder, Erling Olsen, der har fået bevilget orlov.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om børnetilskud og andre familiedydelser.

(Lovforslaget (nr. 14) findes i tillæg A. sp. 249, fremsættelsen i tidenden sp. 94).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 2-6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Forhøjelser af underholdshjælp, hjælp ved fødsel og bortfald af bestemmelser om børnebidrag).

(Lovforslaget (nr. 15) findes i tillæg A. sp. 273, fremsættelsen i tidenden sp. 94).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Bortfald af børnetillæg).

(Lovforslaget (nr. 16) findes i tillæg A. sp. 269, fremsættelsen i tidenden sp. 94).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Bortfald af børnetillæg).

(Lovforslaget (nr. 17) findes i tillæg A. sp. 271, fremsættelsen i tidenden sp. 94).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Bortfald af børnetillæg m. v.).

(Lovforslaget (nr. 18) findes i tillæg A. sp. 279, fremsættelsen i tidenden sp. 94).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Ophævelse af regler om barseldagpenge).

(Lovforslaget (nr. 19) findes i tillæg A. sp. 281, fremsættelsen i tidenden sp. 94).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Astrid Skjoldbo: Jeg kan gøre min anbefaling af disse 6 lovforslag temmelig kort. Det mest betydende af dem, forslag til lov om børnetilskud og andre familiedydelser, er genfremsat, da det ikke nåede at blive færdigbehandlet i forrige samling.

Jeg vil gentage min beklagelse af, at ministeren ikke har ment at kunne følge det familiepolitiske udvalgs forslag om, at der ydes en vis økonomisk støtte til den enlige forsørgere, således at moderen kan overveje, hvorvidt hun vil blive hjemme og passe sit barn i dets første levetid, eller om hun vil foretrække erhvervsarbejde og søge barnet anbragt på en institution.

Den mest almindelige opfattelse i samfundet er nu den, at barnet udvikler sig